

Brüssel, 23. oktoober 2025
(OR. en)

EUCO 19/25

CO EUR 16

MÄRKUS

Saatja: Euroopa Ülemkogu eesistuja

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Euroopa Ülemkogu kohtumine (23. oktoober 2025)
– Ukraina

Euroopa Ülemkogu arutas viimatisi arenguid seoses Ukrainaga. Käesolevas dokumendis esitatud tekst sai 26 riigipea ja valitsusjuhi kindla toetuse.

UKRAINA

1. Euroopa Ülemkogu pidas arvamuste vahetuse Ukraina presidendi Volodõmõr Zelenskõiga.
2. Tuletades meelde oma varasemaid järeldusi, kinnitab Euroopa Ülemkogu taas oma jätkuvat ja vankumatut toetust Ukraina sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele riigi rahvusvaheliselt tunnustatud piirides. Euroopa Liit jätkab sarnaselt meelestatud partnerite ja liitlastega koordineerides Ukrainale ja selle rahvale ulatusliku poliitilise, rahalise, majandusliku, humanitaar-, sõjalise ja diplomaatilise toetuse andmist.
3. Vaatamata USA ja Euroopa pidevatele diplomaatilistele jõupingutustele saavutada rahu ja Ukraina valmisolekule see saavutada, on Venemaa suurendanud Ukraina, eriti tsiviilisikute ja tsiviiltaristu vastu suunatud raketi- ja droonirünnakute intensiivsust, mis näitab, et Venemaal puudub tõeline poliitiline tahe lõpetada agressioonisõda ja pidada sisulisi rahuläbirääkimisi. Euroopa Ülemkogu kutsub Venemaad taas tungivalt üles leppima kokku täielikus, tingimusteta ja koheses relvarahus, millega Ukraina nõustus 2025. aasta märtsis, ning kordab Euroopa Liidu toetust kõikehõlmavale, õiglasele ja püsivale rahule Ukrainas, mis tugineb ÜRO põhikirja põhimõtetele ja rahvusvahelisele õigusele. Sellega seoses tuletab Euroopa Ülemkogu meelde 6. märtsil 2025 esitatud põhimõtteid, millest rahuläbirääkimistel peaks juhinduma.
4. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid panustavad jätkuvalt rahupüüdlustesse, eelkõige hea tahte koalitsiooni kaudu ja koostöös USAga, ka intensiivistades oma ülemaailmset suhtlust, kooskõlas Euroopa Liidu eesmärgiga edendada rahu, nagu on sätestatud aluslepingutes.

5. Iga tulevase julgeolekutagatise lahutamatu osa on end tõhusalt kaitsta suutev Ukraina. Euroopa Liit ja liikmesriigid on valmis andma panuse kindlatesse ja usaldusväärsetesse julgeolekutagatistesse Ukraina jaoks, eelkõige toetades Ukraina võimet tõhusalt ära hoida agressiooni ja end kaitsta, lähtudes oma vastavatest pädevustest ja võimetest ning kooskõlas rahvusvahelise õigusega. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu käimasolevat tööd Ukrainas läbiviidava Euroopa Liidu nõuandemissiooni (EUAM Ukraine) ja Ukraina toetuseks läbiviidava Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni (EUMAM Ukraine) volituste läbivaatamiseks. Liikmesriigid on võtnud kohustuse aidata kaasa Ukraina relvajõudude väljaõpetamisele ja varustamisele. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et on oluline suurendada toetust Ukrainale kooskõlas ELi ja Ukraina ühiste julgeolekualaste kohustustega.
6. Euroopa Ülemkogu rõhutab tungivat vajadust tagada, et Ukraina oleks jätkuvalt vastupidav ning et tal oleksid eelarvelised ja sõjalised vahendid, mida ta vajab, et kasutada jätkuvalt oma võõrandamatut õigust enesekaitsele ja võidelda Venemaa agressiooni vastu.
7. Euroopa Liit jätkab pikas perspektiivis Ukrainale korrapärase ja prognoositava rahalise toetuse andmist koos sarnaselt meelestatud partnerite ja liitlastega. 2025. aastal on Euroopa Liit andnud Ukraina eelarve jaoks 20,5 miljardit eurot, millest 6,5 miljardit eurot maksti välja Ukraina rahastust ja 14 miljardit eurot G7 erakorralise tulu kiirendamise laenusid käsitleva algatuse raames, kusjuures viimane summa makstakse tagasi Venemaa tõkestatud varadest saadavatest erakorralistest tuludest. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on alates Venemaa agressioonisõja algusest andnud Ukrainale ja Ukraina rahvale toetust 177,5 miljardi euro ulatuses.
8. Euroopa Ülemkogu võtab kohustuse käsitleda Ukraina 2026.–2027. aasta pakilisi rahalisi vajadusi, sealhulgas seoses Ukraina sõjaliste ja kaitsealaste jõupingutustega. Seetõttu kutsub Euroopa Ülemkogu komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti võimalused rahalise toetuse pakkumiseks, tuginedes Ukraina rahastamisvajaduste hinnangule, ning kutsub komisjoni ja nõukogu üles tööd jätkama, et Euroopa Ülemkogu saaks selle küsimuse juurde järgmisel kohtumisel tagasi pöörduda. Venemaa varad peaksid kooskõlas ELi õigusaktidega jääma tõkestatuks seni, kuni Venemaa lõpetab oma agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale oma sõjaga tekitatud kahju.

9. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et liikmesriigid peavad jätkama jõupingutuste suurendamist, et käsitleda Ukraina pakilisi sõjalisi ja kaitsevajadusi, eelkõige seoses õhutõrje- ja droonitõrjesüsteemidega ning suurekaliibrilise laskemoonaga. On ülioluline kiirendada tööd Ukraina kaitsetööstuse täiendavaks toetamiseks, arendamiseks ja sellesse investeerimiseks, sealhulgas rajades liikmesriikidesse Ukraina kaitseotstarbelise tootmise, ning selle ja Euroopa kaitsetööstuse vahelise koostöö ja integratsiooni süvendamiseks, tuginedes Ukraina ainulaadsele kogemusele ja oskustele.
10. Igasuguse Ukrainale sõjalise toetuse ja julgeolekutagatiste andmisel austatakse täielikult teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitikat ning võetakse arvesse kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuve.
11. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka Venemaa intensiivistunud rünnakud Ukraina energeetikasektori ja eriti gaasitootmise vastu ning Zaporizžja tuumaelektrijaama ohutuse ja turvalisuse ohustamise. Ülemkogu kutsub üles tegema kõik, et aidata kiiresti rahuldada rünnakutejärgseid kiireloomulisi vajadusi ja suurendada Ukraina valmisolekut talveks. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid suurendavad koostöös partneritega humanitaar- ja elanikkonnakaitseabi andmist Ukrainale.
12. Euroopa Liit on kindlalt otsustanud säilitada ja suurendada Venemaale tema jõhkra agressioonisõja lõpetamiseks avaldatavat survet, sealhulgas täiendavate sanktsioonide kaudu. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu 19. sanktsioonipaketi vastuvõtmist. Euroopa Ülemkogu rõhutab samuti, et on oluline jätkata sanktsioonide koordineerimist G7 partneritega ja tugevdada sanktsioonidest kõrvalehoidmise vastaseid meetmeid.

13. Euroopa Ülemkogu kutsub üles võtma täiendavaid meetmeid Venemaa varilaevastiku toimimise takistamiseks. Ülemkogu kutsub eelkõige üles tõhusalt tegelema varilaevastikust tulenevate märkimisväärsede keskkonna- ja julgeolekuriskidega, esmajoones tõhustades keskkonna- ja meresõiduohutuse standardite järgimise tagamist ning tugevdades koostööd lipuriikidega. Sel eesmärgil kutsub Euroopa Ülemkogu liikmesriike üles oma tegevust koordineerima.
14. Euroopa Ülemkogu mõistab teravalt hukka kolmandate riikide toetuse ning nendes tegutsevad osalised ja üksused, kelle abil Venemaa saab oma agressioonisõda Ukraina vastu jätkata. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka Iraani, Valgevene ja Korea Rahvademokraatliku Vabariigi poolt jätkuva sõjalise toetuse andmise. Ülemkogu kutsub kõiki riike tungivalt üles lõpetama viivitamata Venemaale tema Ukraina-vastases agressioonisõjas igasuguse otsese või kaudse abi andmise.
15. Euroopa Ülemkogu kutsub Venemaad ja Valgevenet tungivalt üles tagama viivitamata kõigi ebaseaduslikult Venemaale ja Valgevenesse väljasaadetud Ukraina laste ja muude tsiviilisikute turvalise tagasipöördumise Ukrainasse.
16. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas ELi kindlat pühendumust eesmärgile tagada täielik vastutusele võtmine Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõjaga seoses toime pandud sõjakuritegude ja raskeimate kuritegude eest.
17. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas ELi vankumatut toetust Ukraina liikumisele ELi liikmesuse suunas ning väljendab heameelt Ukraina seni, kõige keerulisemates tingimustes tehtud märkimisväärsede edusammude üle. Euroopa Ülemkogu innustab Ukrainat, nõukogu ja komisjoni jätkama tööd ühinemisprotsessi edendamiseks kooskõlas saavutatust lähtumise põhimõttega. Põhiküsimuste teemaplokk avatakse esimesena ja suletakse viimasena, kusjuures teemaplokid avatakse, kui tingimused on täidetud, vastavalt laienemismetoodikale. Euroopa Ülemkogu võtab hoolikalt teadmiseks komisjoni hinnangu, et põhiküsimuste, siseturu ja välissuhete teemaplokid on avamiseks valmis.
18. Euroopa Ülemkogu pöördub selle küsimuse juurde tagasi oma järgmisel kohtumisel.